

ЧВУ КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ - БЛАГОЕВГРАД

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Мария Младенова Кичева

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР, обявен от ЧВУ КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ – БЛАГОЕВГРАД ОБЯВЕН в ДВ бр. 43 от 25.05.2018 г. в област на висше образование 3.Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.7. Администрация и управление, Научна специалност „Икономика и управление (по отрасли)“ и в съответствие чл.4 от ЗРАСРБ, чл.57 (2) от ППЗРАСРБ и чл. 6 (2,3) ПРАСПУ и Заповед №285/20.06.2018г на Ректора на ЧВУ Колеж по туризъм

Относно: научната, научно-приложна и професионално-академична дейност и продукцията, представена от единствен участник в конкурса доц. д-р Димитър Стоянов Вергиев

От надлежно приложените документи има всички основания да се заключи, че процедурата по обявяването и провеждането на конкурса е осъществена в съответствие със ЗРАСРБ разработения от Министерството на образованието и науката Правилник за неговото приложение, както и с Правилника за прилагане на Закона за развитие на АС при ЧВУ Колеж по туризъм - Благоевград

В изпълнение на Заповед №285/20.06.2018г. за назначаване на научно жури на Ректора на ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград представям своята рецензия по конкурс за присъждане на академичната длъжност редовен професор по научна област „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, Научна специалност „Икономика и управление (по отрасли)“

Кратки биографични данни за кандидата

• **Лични данни:** По обявения конкурс се явява един кандидат, доц. д-р Димитър Стоянов Вергиев, преподавател в ЧВУ Колеж по туризъм - Благоевград. Доц. д-р Димитър Вергиев е роден през 1957 година.

Завършва бакалавърска степен, специалност ОХТ, модул Горива в ХТМУ – София . В същия университет придобива и магистърска степен по „Стопанско управление“

През 2011 година доц. д-р Вергиев придобива ОКС „Доктор“ по Икономика (Икономика и стопанско управление по отрасли) в ХТМУ – гр. София. През 2014 година придобива академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика (Икономика и управление) в ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград и избран за редовен доцент в ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград.

Своя богат практически опит доц. д-р Димитър Вергиев придобива в процеса на трудовата си реализация, преминавайки през различни нива на професионално изграждане. Работи последователно като финансов инспектор в СИДЖИП – Балкантурист АД, като финансов консултант, маркетингово проучване и прогнозиране в БКС Бургас. Работи и в сферата на застраховането. От 2001 до настоящия момент е консултант по проблемите на водите и опазване на околната среда при изготвяне на проекти, задания и програми.

Научно изследователския и преподавателски опит доц. д-р Вергиев започва като асистент в Колеж по туризъм Албена – клон Бургас. От 2008 година е асистент в ХТМУ – София, а от 2011 е хоноруван асистент в ТУ – София и води лекции и упражнения по Бюджетно счетоводство, Местни данъци и такси, Финансови пазари и Икономика. От 2013 година е главен асистент в Колеж по туризъм – Благоевград, където повежда лекции и упражнения по „Основи на счетоводството“, „Счетоводство на фирма“, „Икономическа политика“ и „Публични финанси“. От 2010 година работи по проблеми на икономическата политика в преходния период към пазарна икономика. От 2014 до момента заема академичната длъжност „доцент“. Кандидатът удовлетворява изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ – притежава ОНС Доктор, повече от 2 години е „доцент“ в ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград. и притежава професионален практически опит, доказателство за което е трудовия му стаж като доцент.

- ***Преподавателска дейност и работа със студенти***

Много активна е работата на доц. д-р Димитър Вергиев като преподавател. За краткия си педагогически стаж разработва и извежда редица лекционни курсове. Доц. д-р Димитър Вергиев се ползва с уважението на студентите и колегите си от колежа. Разработените от него курсове, учебници и учебно-методични помагала се отличават с много добър научен стил, зад който прозира професионализъм, ерудиция и

новаторство. Притежава много добра комуникативност и умение за работа в екип. Провежда лекционни курсове със студенти от ОКС” Професионален бакалавър” Като преподавател се отличава със системна и задълбочена работа, в учебния процес прилага иновативни методи на преподаване и се развива като сериозен и отговорен преподавател.

Задълбоченият подход на доц. д-р Димитър Вергиев му позволява да засегне в своите публикации значими проблеми на науката и практиката. Изводите, които прави в тях обогатяват и доразвиват съществуващото теоретично познание, от една страна, а от друга имат подчертан приложен характер.

Изграждайки академичната си кариера се утвърждава като авторитетен преподавател.

Преподавателската работа на доц. д-р Димитър Вергиев трябва да се разглежда и оценява в три направления: лекционни курсове и учебни програми, издадени учебници и работа със студенти. Преподавателската натовареност на доц. д-р Димитър Вергиев се формира от лекционните курсове пред обучавани в редовна и задочна форма студенти в „Професионален бакалавър“, съответно по дисциплините:

„ОСНОВИ НА СЧЕТОВОДСТВОТО“, *„СЧЕТОВОДСТВО НА ФИРМА“*, *„ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА“* и *„ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ“*.

Тези дисциплини трайно присъстват в учебните планове за ОКС „Професионален бакалавър” на ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград, което гарантира необходимата учебна натовареност на кандидата за заемане на академичната длъжност „Професор”.

- ***Членства в организации***

Доц. д-р Димитър Вергиев членува в професионални и научни организации в страната. Член е на Асоциацията на преподавателите по икономика и управление в индустрията /АПИУИ/.

II. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Списък на научните трудове и научни публикации /отпечатани в периодични научни издания и научни сборници/ след хабилитацията на доц. д-р Димитър Вергиев като доцент и не са били представяни в друг конкурс, съгласно нормативната уредба за развитие на академичния състав, включва: монографии - 1 брой; учебно помагало - 1 брой; 5 учебника, статии и доклади – 23 броя, от които 20 броя самостоятелно публикувани на български и 3 броя в съавторство, 1 брой на английски в чужбина. Кандидатът участва в конкурса **общо с 30 публикации. Общият обем на трудовете включващи монография, учебно помагало и учебници възлиза на 1341 страници. Аз приемам този списък за рецензиране, като декларирам, че нямам съвместни публикации с кандидата. Научните публикации са след придобиване на научното звание „Доцент”. Те са представени **коректно** от кандидата в неговата документация. Структурата на научните публикации на кандидата е **балансирана**.**

В тематично и съдържателно отношение, научната продукция на кандидата е в областта на научната специалност „Икономика и управление“ и би могла доста условно да се определи в следните основни направления: Икономика, Микро и Макроикономика, Счетоводство и Икономика в туризма.

Централно място в публикационната дейност на доц. д-р Димитър Вергиев заема монографичното издание „Основни канали на проявление на глобалната финансово-икономическа криза върху Българската икономика”. То може основателно да се приеме като хабилитационен труд, който съответства на темата на конкурса. В него авторът след изследване основните канали на проявление на кризата в България, като въз основа на изводите от анализа се очертават тенденциите и възможностите за преодоляване на негативните последици.

В другите представени публикации по конкурса кандидатът изследва проблемите на икономиката, съвременното развитие на счетоводството, създаването на ефективен и рационален организационно – управленски модел на счетоводството в предприятието, микро и макроикономиката, икономиката на туризма и туристическите пазари, в частност, туристическите борси.

Авторът на научните трудове е проявил необходимата научна коректност – навсякъде добросъвестно са посочени използваните литературни източници.

От съдържателна гледна точка представената научна продукция съответства изцяло на научната специалност по обявения конкурс, като не повтаря представените за получаване на ОНС Доктор, както и за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

Представени са доклади в които са посочени цитирания, но са отбелязани са само в библиографията, като не се посочват страниците в текста.

Ш. Основни приноси в научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата

Основните научно - теоретични и практико - приложни приноси в трудовете на доц. д-р Димитър Вергиев, могат да бъдат обобщени, както следва:

Научно - теоретични приноси са свързани с:

1. Изследвани и анализирани са основните канали на проявление на кризата в България, като въз основа на изводите от анализа са очертани тенденциите и възможностите за преодоляване на негативните последици. Направено е обобщение на различните проявления на кризата в специфичните условия на българската икономика. Предложени са варианти и възможности за ефективно намаляване и преодоляване на отрицателните последици от кризата.
(3; 11; 10; 12; 13)
2. Обект на самостоятелно разглеждане е ролята на държавата в осъществяването на икономическата политика, формите и механизмите за намесата и в стопанския живот. Проучени са теоретичните, методологически и практико-приложни въпроси, свързани с поведението на участниците в различните видове пазари. Изясняват се целите, отношенията и действията на потребителите на индивидуалните пазари и пазарите на ресурси, възловите понятия и закони на пазарното стопанство, с помощта на които се обяснява поведението на микроединиците – фирмите и домакинствата в условията на пазарната конкуренция.
(11; 13; 23; ; 15; 17;)
3. Изследвани са, включително в регионален аспект пазарните субекти в туризма и нестопанските субекти. Като особен вид туристическият пазар разглеждан в териториален аспект е туристическата борса или т.нар. срочни пазари.
(15; 17; 22;)

Практико – приложните приноси:

1. Създадено е Учебно помагало - Ръководство за семинарни занятия и задачи по Икономика на предприятието;
2. Представени са учебници по Микро и Макроикономика, по Счетоводство и Счетоводство на предприятието;

3. Представени са учебници по Икономика на туризма и Туристически пазари.

Следва да се отбележи, че предложената научна продукция съдържа безспорни научни, приложни и образователни приноси, които са лично дело на кандидата. Посредством публикации в редица издания приносите на доц. д-р Димитър Вергиев са публично достояние.

IV. Критични бележки и препоръки.

Рецензираните научни трудове дават основание за следните бележки и препоръки към кандидата:

- стойността на научните трудове на доц. д-р Димитър Вергиев би се увеличила, ако се използват повече съвременни литературни източници и повече такива от български автори, работещи задълбочено в областите, в които доц. д-р Димитър Вергиев има научни интереси;
- полезно за автора би било да преследва по-голямо отражение на научните си публикации в специализираната литература в чужбина;
- добре би било доц. д-р Вергиев да засили публикационната си активност самостоятелно и в съавторство;
- да активизира дейността си за участие в национални и международни проекти;
- да положи усилия за увеличаване на броя на публикациите в чужбина, особено в реферирани издания

V. Заключение

Представената за рецензиране научна продукция е достатъчна по вид, обем и качество и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав на ЧВУ Колеж по туризъм – Благоевград. Публикациите на доц. д-р Димитър Вергиев разкриват, че той притежава добра подготовка като преподавател и се отличава с изследователски качества.

Имайки предвид количествените и качествените характеристики на научната продукция, безспорните научни приноси и качествата на кандидата, считам, че представената кандидатура отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „Професор“.

Научните постижения, преподавателската дейност и организационните умения на кандидата ми дават основание да дам положителна оценка и да препоръчам на членовете на уважаваното Научно жури да гласуват положително и **на тази основа** да предложат на Академичния съвет **доц.**

д-р Димитър Стоянов Вергиев да бъде избран на академичната длъжност „Професор“ в ЧВУ Колеж по туризъм - Благоевград по „Икономика и управление (по отрасли)“ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

23.08.2018 г.

Рецензент:
(проф. д-р М. Кичева)